

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak

SSN Adam Redzik (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania A. P.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr (...)/2020 z dnia 8 lipca 2020 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na cztery stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 826,

z udziałem A. K. i A. K.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 24 lutego 2021 r.,

odrzuca odwołanie.

UZASADNIENIE

I.

A. P. (dalej: Skarżąca), 5 października 2020 r., poprzez wiadomość e-mail wysłaną na adres biura Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: KRS), wniosła odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr (...)/2020 z dnia 8 lipca 2020 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na cztery stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 826. W uchwale tej KRS postanowiła przedstawić Prezydentowi RP wniosek o powołanie A. I. K. i A. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K. (pkt 1.) oraz nie przedstawić Prezydentowi RP wniosku o powołanie m.in. Skarżącej do pełnienia

urzędu na ww. stanowisku. Odwołanie zostało przesłane w formie dokumentu tekstowego, którego nie opatrzono ani podpisem własnoręcznym, ani podpisem elektronicznym.

W treści odwołania Skarżąca wskazała m.in., że składa odwołanie od ww. uchwały, gdyż narusza ona przepisy postępowania oraz prawa materialnego i jest „krzywdząca, dyskryminująca, przewlekła”. Zdaniem Skarżącej, KRS nie rozważyła wszechstronnie okoliczności sprawy. Skarżąca wskazała okoliczności, które jej dotyczą, a których – w jej opinii – Rada nie wzięła pod uwagę przy ocenie kandydatury i podejmowaniu uchwały. Ponadto podniosła, że wytknięte jej rzekome uchybienia w pracy „są infantylne”, a „czas trwania i sposób postępowania naruszają prawa firmy kandydatki, której aktualnie zagraża postępowanie upadłościowe”.

W odpowiedzi na odwołanie z 30 listopada 2020 r., Wiceprzewodniczący KRS w imieniu Rady wniósł o odrzucenie odwołania jako niespełniającego wymogów formalnych, ewentualnie (w przypadku nieuwzględnienia ww. wniosku) o oddalenie odwołania w całości jako pozbawionego uzasadnionych podstaw. Wiceprzewodniczący KRS wskazał też na marginesie, że „sposób wniesienia i treść odwołania potwierdza ocenę zdolności kandydatki do pełnienia urzędu sędziego, dokonaną przez Radę [...]”.

II.

Możliwość wniesienia przez uczestnika tzw. postępowania nominacyjnego odwołania do Sądu Najwyższego od uchwały w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku(-ów) o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przewiduje art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (dalej: u.KRS).

Zgodnie z art. 44 ust. 3 u.KRS, postępowanie przed Sądem Najwyższym w sprawie z takiego odwołania powinno się toczyć według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (dalej: k.p.c.) o skardze kasacyjnej (z wyłączeniem art. 87¹ k.p.c., przewidującego tzw. przymus adwokacko-radcowski).

Utrwalony jest pogląd, że wymienione przepisy należy w tym przypadku stosować odpowiednio (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2019 r.,

I NO 78/19). W orzecznictwie i doktrynie wskazuje się, iż odpowiednie stosowanie przepisów oznacza, że niektóre z nich znajdują zastosowanie wprost, bez żadnych modyfikacji i zabiegów adaptacyjnych, inne tylko pośrednio, a więc z uwzględnieniem konstrukcji, istoty i odrębności postępowania, w którym znajdują zastosowanie, a jeszcze inne w ogóle nie będą mogły być wykorzystane. Stosowanie „odpowiednie” oznacza w szczególności niezbędną adaptację (i ewentualnie zmianę niektórych elementów) normy do zasadniczych celów i form danego postępowania, jak również pełne uwzględnienie charakteru i celu danego postępowania oraz wynikających stąd różnic w stosunku do uregulowań, które mają być zastosowane (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2021 r., I NKRS 2/21).

Według art. 398⁴ k.p.c., skarga kasacyjna powinna zawierać: 1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części; 2) przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie; 3) wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (§ 1). Oprócz wskazanych wymagań, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie (§ 2). Ponadto skarga kasacyjna powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a w sprawach o prawa majątkowe powinna zawierać również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Do skargi kasacyjnej dołącza się także dwa jej odpisy przeznaczone do akt Sądu Najwyższego oraz dla Prokuratora Generalnego, chyba że sam wnioś skargę (§ 3).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że następstwem odpowiedniego stosowania przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej w postępowaniach z odwołań od uchwał KRS jest wykluczenie możliwości stosowania m.in. art. 398⁹ k.p.c., który dotyczy przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wiąże się to z niestosowaniem w takich sprawach także art. 398⁴ § 2 k.p.c. Odwołanie nie musi więc zawierać wniosku o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienia (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 30 grudnia 2020 r., I NO 7/20).

Wspomniane w art. 398⁴ § 3 k.p.c. wymagania przewidziane dla pisma procesowego określają art. 125 i n. k.p.c. W myśl art. 126 § 1 k.p.c., każde pismo procesowe powinno zawierać m.in. podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika. Jeśli chodzi o możliwość wnoszenia do sądu pism w innej niż tradycyjna formie, art. 125 § 2¹ k.p.c. stanowi, że jeżeli przepis szczególny tak stanowi albo dokonano wyboru wnoszenia pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, pisma procesowe w tej sprawie wnosi się wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Pisma niewniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego nie wywołują skutków prawnych, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma do sądu, o czym sąd poucza wnoszącego pismo. Wobec powyższego nie można skutecznie wnieść pisma procesowego poprzez wiadomość e-mail.

Zgodnie z art. 398⁶ k.p.c., jeżeli skarga kasacyjna nie spełnia wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 lub 3 k.p.c., przewodniczący w sądzie II instancji wzywa skarżącego do usunięcia braków w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia skargi (§ 1). Sąd II instancji odrzuca skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną (§ 2). Natomiast Sąd Najwyższy odrzuca skargę kasacyjną, która podlegała odrzuceniu przez sąd II instancji, albo zwraca ją temu sądowi w celu usunięcia dostrzeżonych braków (§ 3). Sąd Najwyższy wskazuje, że uwzględniając specyfikę postępowania odwoławczego od uchwał KRS (tj. brak kompetencji Rady odpowiadających uprawnieniom sądu II instancji w postępowaniu kasacyjnym), czynności przypisanych sądowi II instancji, w tym odrzucenia odwołania, dokonuje Sąd Najwyższy (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z: 12 sierpnia 2014 r., III KRS 30/14; 16 lipca 2019 r., I NO 50/18; 30 października 2019 r., I NO 132/19).

Na gruncie przepisów dotyczących skargi kasacyjnej zaznacza się przy tym, że jeśli „niekompletność” takiej skargi polega na braku jej obligatoryjnych elementów wskazanych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., które to braki są nieusuwalne, to podlega ona odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. Jednocześnie nie budzi wątpliwości, że niepodpisane pismo procesowe zatytułowane „skarga kasacyjna”,

stanowi niezwierającą wymaganego elementu skargę kasacyjną. Wada ta podlega ocenie przede wszystkim z punktu możliwości sanacji tego środka zaskarżenia, a jeśli nie ma takiej możliwości (istnieją braki o charakterze nieusuwalnym), rozstrzygnięcie II drugiej instancji może być tylko jedno – skarga podlega odrzuceniu (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2018 r., II PZ 7/18). Wobec przytoczonej wyżej treści art. 44 ust. 3 u.KRS, wniosek ten należy odpowiednio zastosować do odwołania od uchwały KRS.

Odnosząc powyższe do pisma wniesionego przez Skarżącą, Sąd Najwyższy wskazuje, że nie spełnia ono wymogów przewidzianych dla skargi kasacyjnej stosowanych wobec odwołania od uchwał KRS. Pismo to nie zawiera określenia zakresu zaskarżenia, przytoczenia podstaw kasacyjnych, wniosku o uchylenie uchwały z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia (zob. art. 398⁴ § 1 k.p.c.). Ponadto nie czyni ono zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego. Nie zostało też wniesione do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Przewodniczącego KRS w odpowiedni sposób (zob. 398⁴ § 3 k.p.c.). Pismo Skarżącej obarczone jest więc brakami nieusuwalnymi (art. 398⁴ § 1 k.p.c.). W takiej sytuacji nie było konieczności wzywania Skarżącej do uzupełnienia wskazanych wyżej braków usuwalnych pisma (398⁴ § 3 k.p.c.).

W świetle powyższego, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.